

Vladimír Bezák šesťdesiatročný

Greetings to 60th birthday

Vlado Bezák sa narodil 1. marca 1951 v Žiline. Pretože starých rodičov mal z Detvy, veľa času zo svojho detstva trávil pod Poľanou. Stredoškolské vzdelanie absolvoval v rokoch 1966 až 1969 na Gymnáziu na Metodovej ul. v Bratislave. Hlboký vzťah k prírode už z detstva ho doviedol na štúdium geológie na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Na pút skvelého geológa, odborníka na mapovanie, sa vydal počas štúdia pri spracúvaní svojej diplomovej práce v Geologickom ústave Dionýza Štúra v Bratislave. Popri štúdiu sa aktívne venoval športu, najmä hodu oštepom. Dosiahol viacero významných úspechov a aktívnu kariéru ukončil v Dukle Banská Bystrica.

Po vojenčine začal svoju profesionálnu kariéru v Geologickom ústave Dionýza Štúra. Hneď sa zapojil do mapovacích prác na oddelení Dr. A. Klinca, a to najmä v južnom veporiku a v Ďumbierskych Tatrách. V roku 1975 obhájil rigoróznou prácu (RNDr.) z vulkanológie. V roku 1988 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu na tému *Tektonický a metamorfný vývoj jz. časti veporika* a dosiahol vedeckú hodnosť kandidát vied (CSc. = PhD.). Jeho školiteľom bol významný český geológ prof. Miloš Suk. V r. 1998 získal vedecký stupeň vedúci vedecký pracovník.

Niekoľko rokov strávil aj pôsobením v zahraničí. Najprv sa zúčastnil na geologickej expedícii v Mongolsku (1978). V rokoch 1982 – 1985 pracoval vo veľmi ťažkých podmienkach v bani na Pb-Zn rudy v Alžírsku. V deväťdesiatych rokoch sa zúčastnil na mapovacích prácach v Rakúsku, najmä vo Východných Alpách v oblasti Reisecku. V týchto rokoch viedol aj medzinárodný projekt spolupráce s Francúzskou geologickou službou (BRGM).

Ťažisko jeho odborných prác bolo však v kryštaliniku Západných Karpát. Pod jeho vedením vznikla mapa západnej časti Slovenského rudohoria, ale podieľal sa aj na zostavovaní ďalších regionálnych máp v mierke 1 : 50 000. Bol spoluautorom prvých máp Slovenskej republiky a Západných Karpát v mierke 1 : 500 000. Viedol niekoľko významných geologických projektov, ako napr. *Regionálny geologický výskum Slovenska – 5. etapa*. Vrcholom jeho pôsobenia v Štátnom geologickom ústave D. Štúra bolo vedenie náročného projektu tvorby generálnej geologickej mapy SR v mierke 1 : 200 000. Vlado Bezák koordinoval tieto práce s veľkou zodpovednosťou. Uvedomoval si, že nová geologická mapa 1 : 200 000 vzniká päťdesiat rokov po vydaní prvej generálnej geologickej mapy a na Slovensku bude určite nadľho hlavným mapovým geologickým podkladom. Skôr než začal s kolektívom dávať dokopy podklady z rôznych regionálnych máp, veľmi správne sa rozhodol pripraviť najprv novú *Tektonickú mapu SR 1 : 500 000*, aby sa našiel súlad v hierarchii a terminológii hlavných tektonických jednotiek. Tieto dve kľúčové mapové

diela – *Tektonická mapa Slovenskej republiky 1 : 500 000* a *Prehľadná geologická mapa Slovenskej republiky 1 : 500 000* – ho stáli veľa úsilia. Vlado musel zvládať koordináciu prác početného kolektívu geológov. Museli sa zosúladiť rôznoveké podklady, čo vyžadovalo nielen hlbokú znalosť geologickej stavby Slovenska, ale predovšetkým značné organizačné schopnosti. Výsledok však stál za to. Nová geologická mapa nielenže dokumentuje nové poznatky zozbierané z geologického výskumu Slovenska za uplynulých päťdesiat rokov, ale poskytuje aj dôležité nové pohľady na viaceré geologické útvary. Novinkou je

aj zobrazenie hlavných kvartérnych usadenín. Tým sa mapa stala plastickejšou a lepšie čitateľnou.

Odborná a vedecká práca V. Bezáka sa odzrkadľuje v množstve publikácií a citácií. Viaceré práce boli ocenené Slovenskou geologickou spoločnosťou ako najlepšie v rôznych kategóriách (mapové diela, vedecké práce, popularizačné práce). Za Prehľadnú geologickú mapu Slovenska prišiel jej autorovi ďakovný list prezidenta Slovenskej republiky. V. Bezák vytvoril, okrem iného, aj ucelenú koncepciu hercýnskej stavby kryštalinika Západných Karpát. To ho priamo v spolupráci s geofyzikmi, najmä Jánom Šefarom a Miroslavom Bielikom, privedlo k interpretáciám stavby kôry a litosféry Západných Karpát. V súčasnosti pokračuje v interpretácii hlbokých geologických štruktúr na novom pôsobisku v Geofyzikálnom ústave SAV. Pracuje najmä na interpretovaní magnetických, magnetotelurických a gravimetrických meraní. Okrem toho odovzdáva svoje skúsenosti prostredníctvom výberových prednášok študentom Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského a tiež fakúlt v Košiciach a v Brne. V. Bezák, okrem svojich odborných kvalít, bol vždy dobrým popularizátorom. Významne sa podieľal aj na tvorbe výstavy *Planéta, na ktorej žijeme* v Prírodovednom múzeu SNM, najmä na časti *Geologický vývoj Slovenska*. Momentálne dokončuje projekt *Geologická náučná mapa Tatier*.

Okrem odbornej činnosti sa jubilant venoval aj organizačným aktivitám. Založil Asociáciu geológov Slovenska (AGS), ktorá bola spoluzakladateľkou Únie geologických asociácií Slovenska (ÚGAS). Je dlhoročným členom Slovenskej geologickej rady, bol podpredsedom Slovenskej geologickej spoločnosti a Národného geologického komitétu a dve obdobia predsedom vedeckej rady ŠGÚDŠ. Súčasníci možno nevedia niekedy doceniť, akú významnú stopu V. Bezák necháva v slovenskej geológii.

Milému jubilantovi k životnému jubileu želáme pevné zdravie, radosť zo života a ešte veľa nápadov, ktoré by pomohli geológii Západných Karpát.

I. Broska